

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/28/2019
Identifikačné číslo spisu:	5116215300
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:5116215300.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banky Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej W. W., bývajúcej v R. L. XX, o zaplatenie 3 907,98 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7 C 157/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 23. augusta 2017, sp. zn. 7 Co 220/2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 23. augusta 2017, sp. zn. 7 Co 220/2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 23. augusta 2017, sp. zn. 7 Co 220/2017 potvrdil výrok II. rozsudku Okresného súdu Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 8. marca 2017, č. k. 7 C 157/2016 - 63, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrok III., ktorým rozhodol o náhrade trov konania. Výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým uložil žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 71,48 eur s príslušenstvom nebol odvolaním napadnutý. Súdny nižšej inštancie mali za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol právny vzťah na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX z 2. júna 2014 v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.), na základe ktorej poskytla žalobkyňa žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 4 200 eur. Podľa súdov nižšej inštancie predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. Zmluva síce obsahovala údaj o celkovej výške mesačnej splátky spotrebiteľského úveru, neobsahovala však údaj o výške splátky istiny a úrokov. Dôsledkom porušenia povinnosti spočívajúcej v tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) je, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z.). Na základe uvedeného bola žalovaná povinná zaplatiť žalobkyni iba istinu úveru a vo zvyšku bola žaloba zamietnutá.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Podľa dovolateľky je otázka odôvodnenia rozsudku dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§

421 ods. 1 písm. c) CSP), t. j. rozsudok súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu trpia rovnakou vadou, a to chýbajúcim odôvodnením záveru, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. novembra 2010, sp. zn. 5 Cdo 201/2010. Zároveň podľa dovolateľky nie je v praxi dovolacieho súdu vyriešená otázka vyžadovania rozpisu splátok na členenie jednotlivých nárokov za účelom splnenia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP). Žalobkyňa poskytla žalovanej peňažné prostriedky za podmienok uvedených v tejto zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. V zmluve bola určená výška splátky, termín splatnosti prvej anuitnej splátky, počet splátok, ako aj periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. je dosiahnuť to, aby bol spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere dostatočne informovaný o rozsahu záväzku, ktorý na seba berie. To sa dosahuje aj bez toho, aby bol v texte zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedený podrobný rozpis istiny a úrokov za celé obdobie splácania, resp. aby bolo z neho zrejmé, čo sa zo splátky započítava na istinu, úrok, úrok z omeškania a poplatky. Predmetné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno vykladať prísnejšie, než to zodpovedá Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej aj „smernica“). Podľa žalobkyne v prospech jej argumentácie vyznieva aj Rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) z 9. novembra 2016 vo veci C - 42/15, Home Credit Slovakia a.s./Klára Bíróová (ďalej aj „Rozsudok“), podľa ktorého článok 10 ods. 2 písm. h) a písm. i) Smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Rovnako nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Žalobkyňa v dovolaní upriamila pozornosť aj na Informáciu odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska z 18. apríla 2017 k aplikačným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C - 42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej, v zmysle ktorého NBS uvádza, že vo svetle rozsudku vo veci C - 42/15 nemožno podľa smernice 2008/48 v rámci náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere týkajúcej sa údajov o výške, počte a termíne splátok osobitne ku každej položke - istine, úroku, poplatkom v zmluve o spotrebiteľskom úvere žiadať presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, čo fakticky predstavuje požiadavku na rozpis splátok po častiach (t. j. istina - úrok - poplatky). Pokiaľ zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 9 ods. 2 písm. l) hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, bude NBS pri vybavovaní podaní spotrebiteľov, výkone dohľadu a vedení prvostupňových konaní uplatňovať výklad, v zmysle ktorého sa týmto neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. NBS ďalej uvádza, že ani dôvodová správa k predmetnému ustanoveniu zákona o spotrebiteľských úveroch nenaznačuje, že by zákonodarca mal uvedeným ustanovením v úmysle sprísiť požiadavku zakotvenú v smernici 2008/48 keď uvádza: „spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na základe uvedeného žalobkyňa navrhla dovolaciemu súdu, aby rozsudok odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v rozsahu výroku, v ktorom súd žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) oprávnenou osobou - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 419 CSP) po skonštatovaní, že dovolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi dovolania (§ 430 CSP, § 432 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP nemožno

konštatovať. Naopak, dovolanie v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je prípustné a súčasne dôvodné.

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 CSP).

8. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, musí byť splnená jednak podmienka vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a musia byť splnené aj predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu (nie o otázku skutkovú), hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

11. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

12. Po preskúmaní dovolania dospel dovolací súd k záveru, že v súvislosti s predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP absentuje právna otázka, ktorá má byť dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Rovnako z poukazu na jediné rozhodnutie odvolacieho súdu (uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 201/2010) nemožno nijakým spôsobom vyvodiť, že by dochádzalo v danej otázke (ktorá nie je v dovolaní zrozumiteľne definovaná) k rozdielnej rozhodovacej činnosti. Pokiaľ ide o názor dovolateľky vyjadrený v závere jej dovolania, podľa ktorého rozdielnou rozhodovacou činnosťou

dovolacieho súdu došlo k znemožneniu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP (ktorý je navyše v rozpore s úvodom dovolania, kde uvádza, že podáva dovolanie len z dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci v spojení s § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP), dovolací súd zdôrazňuje, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia (na ktorý dovolateľka v skutočnosti v dovolaní poukázala) nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci „strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. V súvislosti s predpokladom prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolací súd uvádza, právne účinky dovolania nastávajú podaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Prípustnosť dovolania treba preto posudzovať podľa stavu v čase jeho podania. V danom prípade žalobkyňa v dovolaní zákonom zodpovedajúcim spôsobom zadefinovala relevantnú právnu otázku (či vo svetle záverov vyjadrených v rozsudku Súdneho dvora (tretia komora) z 9. novembra 2016 vo veci C - 42/15, Home Credit Slovakia a.s./Klára Bíróová musí zmluva o spotrebiteľskom úvere vymedzovať, čo sa zo splátky započítava na istinu, úrok, úrok z omeškania a poplatky), ktorá v čase podania dovolania (28. septembra 2017) skutočne ešte nebola dovolacím súdom vyriešená. Na tom, že jej dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nemení nič skutočnosť, že v čase po jeho podaní už najvyšší súd predmetnú otázku vyriešil, a to rozhodnutím z 28. februára 2018 sp. zn. 3 Cdo 146/2017. V predmetnom rozhodnutí najvyšší súd uviedol nasledovné:

14. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozičných opatrení vo svojom právnom poriadku. Na tento účel musia byť ustanovenia Smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa sudy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

15. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v čl. 10 ods. 2 písm. h) ustanovuje, že zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i) Smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. V tomto ustanovení Smernica vysvetľuje, že amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere. Článok 10 ods. 3 Smernice k tomu dodáva, že v prípade uplatnenia článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

16. Rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) z 9. novembra 2016 vo veci C - 42/15, Home Credit Slovakia a.s./Klára Bíróová konštatoval nasledovné:

16.1. článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku).

16.2. článok 10 ods. 2 písm. h) stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku).

16.3. z článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. (bod 54 Rozsudku).

16.4. pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku).

16.5. článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

17. Právny poriadok Slovenskej republiky považuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za právny úkon, ktorým sa veriteľ (dodávateľ) zaväzuje poskytnúť dlžníkovi (spotrebiteľovi) peňažné prostriedky v jeho prospech do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31.8.2014 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

19. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

20. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. sa uvádza, že „predložený návrh zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva, čo prispeje k posilneniu dôvery a právnej istoty spotrebiteľov a poskytovateľov spotrebiteľských úverov najmä pri cezhraničných transakciách“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

21. Vo všeobecnej časti dôvodovej správy k ustanoveniu § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. sa zdôrazňuje zásadný význam v ochrane spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici, teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky.

22. V danom prípade z tabuľky zaradenej do zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 2. júna 2014 je zrejmé výška úveru, druh a účel úveru, typ a výška úrokovej sadzby, výška poplatku za poskytnutie úveru, za

správu úverového účtu a za poistenie schopnosti splácať úver, výška anuitnej splátky, termín splatnosti I. anuitnej splátky, počet anuitných splátok, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky, splatnosť úveru, ako aj celková čiastka, ktorú musí klientka zaplatiť, t. j. súčet výšky úveru a celkových nákladov klientky spojených s úverom. Klientka vyhlásila, že bola informovaná o úrokovej sadzbe, poplatkoch a nákladoch súvisiacich s úverom podľa § 37 ods. 2 zákona o bankách a že prevzala a oboznámila sa pred uzatvorením zmluvy o úvere s jej súčasťami.

23. Vychádzajúc z účelu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku Súdneho dvora (tretia komora) z 9. novembra 2016 vo veci C - 42/15, Home Credit Slovakia a.s./Klára Bíróová, účelu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. a jeho eurokonformného výkladu dovolací súd konštatoval, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. Zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí teda vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej-ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy vo forme amortizačnej tabuľky. Úmyslom zákonodarcu bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Úmyslom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z.

24. Vyššie uvedené interpretačné prístupy a právne závery najvyššieho súdu sa vzťahujú na právny stav v čase, ktorý bol rozhodujúci pre posúdenie správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia. Treba však uviesť, že zákonom z 12. októbra 2017 č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (medziiným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z. z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnutné so zreteľom na závery vyjadrené v rozsudku. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo - podľa názoru vec prejednávajúceho senátu najvyššieho súdu - možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

25. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky dovolateľky, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z.), najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 146/2017 uzavrel, že podané dovolanie je nielen prípustné, ale tiež dôvodné. Najvyšší súd zaujal obdobné stanoviská aj v ďalších uzneseniach pod sp. zn. 4 Cdo 211/2017, 3 Cdo 56/2018, 4 Cdo 65/2018, 4 Cdo 187/2017, 5 Cdo 132/2017, 2 Cdo 235/2017, 3 Cdo 45/2018, 7 Cdo 98/2018.

26. Vyššie uvedené právne závery zastáva najvyšší súd aj v danom prípade a v plnom rozsahu na ne poukazuje. V predmetnom spore neboli dané dôvody opodstatňujúce záver, že žalobkyňou poskytnutý úver žalovanej treba považovať za bezúročný a bez poplatkov.

27. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že žalobkyňa v procesne prípustnom dovolaní (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) dôvodne uviedla, že rozsudok odvolacieho súdu v napadnutých výrokoch spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

28. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Dovolací súd podľa týchto ustanovení zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

29. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

30. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.